

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

МАТЕРІАЛИ

Всеукраїнської науково-практичної
конференції молодих учених
«МЕДИЧНА НАУКА – 2023»

(Полтава, 1 грудня 2023 року)

Полтава-2023

МАТЕРІАЛИ

Всеукраїнської науково-практичної
конференції молодих учених
«МЕДИЧНА НАУКА – 2023»
(Полтава, 1 грудня 2023 року)

Зміст

СТОМАТОЛОГІЯ

Водоріз Я.Ю., Ткаченко І.М., Браїлко Н.М.	6
ЕФЕКТИВНІСТЬ МЕТОДИК ДІАГНОСТИКИ КАРІЄСУ	
Гутовська І.О., Курєдова В.Д.	7
СУЧАСНІ ТЕРМІНИ ПРОРІЗУВАННЯ ПОСТІЙНИХ ЗУБІВ У ДІТЕЙ ІЗ ЗУБОЩЕЛЕПНИМИ АНОМАЛІЯМИ ПОЛТАВСЬКОГО РЕГІОНУ	
Дворник А.В., Ткаченко І.М., Марченко І.Я., Браїлко Н.М.	9
ВПЛИВ ПЕРЕКИСУ ВОДНЮ ЯК ВИБІЛЮЮЧОГО АГЕНТА НА МІКРОСТРУКТУРУ ТВЕРДИХ ТКАНИН ЗУБІВ	
Крутікова А.Д.	10
ПОРІВНЯННЯ КЛІНІЧНОГО ВИКОРИСТАННЯ АНТИСЕПТИЧНИХ ПРЕПАРАТІВ В ХОДІ ПЕРІОЛІКУВАННЯ ЖІНОК ІЗ БАКТЕРІАЛЬНИМ ВАНІНОЗОМ	
Личман В. О.	12
ВИБІР АНТИБАКТЕРІАЛЬНОЇ ТЕРАПІЇ В ПОЄДНАННІ ІЗ ЗАСТОСУВАННЯМ КРІОКОНСЕРВОВАНОЇ ПЛАЦЕНТИ ПРИ ЛІКУВАННІ ГНІЙНО-ЗАПАЛЬНИХ ПРОЦЕСІВ ЩЕЛЕПНО-ЛИЦЕВОЇ ЛОКАЛІЗАЦІЇ	
Мосієнко А.С., Шешукова О.В.	13
АНАЛІЗ СТОМАТОЛОГІЧНОГО ЗДОРОВ'Я У ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИХ ВНАСЛІДОК ВОЄННОГО СТАНУ ПЕРШОКЛАСНИКІВ В М. ПОЛТАВА	
Силенко Б.Ю., Силенко Г.М., Коваль Ю.П.	14
ПЕРСПЕКТИВИ ЗАСТОСУВАННЯ НАНОМАТЕРІАЛІВ В СТОМАТОЛОГІЇ	
Тарашевська Ю.Є., Хілініч Є.С., Давиденко В.Ю.	17
СУЧАСНІ МЕТОДИ ПОКРАЩЕННЯ ТЕЛЕСКОПІЧНОЇ ФІКСАЦІЇ ЧАСТКОВИХ ЗНІМНИХ ПРОТЕЗІВ	
Торопов О.А.	18
ДИНАМІКА КЛІНІЧНИХ ПОКАЗНИКІВ У РУБЦЕВОЗМІНЕНИХ ТКАНИНАХ НА РІЗНИХ СТАДІЯХ ФОРМУВАННЯ ПРИ ПОРІВНЯННІ РІЗНИХ МЕТОДИК ПРОФІЛАКТИКИ	
Чоловський М.О.	19
ОБГРУНТУВАННЯ ОПТИМАЛЬНОГО ХІРУРГІЧНОГО ДОСТУПУ ДО КОРОНОК РЕТЕНОВАНИХ ЗУБІВ ВЕРХНЬОЇ ЩЕЛЕПИ	
КЛІНІЧНА МЕДИЦИНА № 1 (терапія, педіатрія, неврологія, психіатрія, інфекційні хвороби, шкірно-венеричні хвороби, загальна гігієна, соціальна медицина)	
Ваценко А.І.	22
КЛІНІЧНІ ТА ГЕНЕТИЧНІ ПРЕДИКТОРИ ТЯЖКОГО ТА КРИТИЧНОГО ПЕРЕБІГУ COVID-19	

Городницька І.М.	23
ВПЛИВ ОСОБЛИВОСТЕЙ ХАРЧОВОЇ ПОВЕДІНКИ НА ЯКІСТЬ ЖИТТЯ ПАЦІЄНТІВ МОЛОДОГО ВІКУ В ЗАЛЕЖНОСТІ ВІД ВАРІАНТУ ПЕРЕБІГУ ГАСТРОЕЗОФАГЕАЛЬНОЇ РЕФЛЮКСНОЇ ХВОРОБИ	
Давиденко А.В.	26
ГЕНЕТИЧНИЙ ПОЛІМОРФІЗМ, ЯК ФАКТОР РИЗИКУ РОЗВИТКУ УСКЛАДНЕНЬ У НЕОНАТАЛЬНОМУ ПЕРІОДІ	
Драбовська І.А., Маслоva Г.С.	27
ПОРІВНЯЛЬНА ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ І ТОКСИЧНОСТІ СУЧАСНИХ СХЕМ ХІМІОТЕРАПІЇ ХРОНІЧНОЇ ЛІМФОЦИТАРНОЇ ЛЕЙКЕМІЇ	
Іпатій Н.С., Смочко М. Ю.	29
ДІАБЕТИЧНА НЕФРОПАТІЯ ЯК МУЛЬТИФАКТОРНИЙ РОЗЛАД ПРИ ЦУКРОВОМУ ДІАБЕТІ І ТИПУ	
Kavun Yelyzaveta	30
NOVEL BIOMARKERS OF DIABETIC NEPHROPATHY: DEVELOPMENT AND USAGE	
Каширицева О.М., Опарін О.А., Федченко Ю.Г., Хоменко Л.О.	33
РОЛЬ НАДМІРНОЇ ВАГИ В ПАТОГЕНЕЗІ ГАСТРОЕЗОФАГЕАЛЬНОЇ РЕФЛЮКСНОЇ ХВОРОБИ	
Онискимова В. Р.	34
ІМУНОПАТОГЕНЕТИЧНІ АСПЕКТИ ТА ПЕРЕДУМОВИ ВИНИКНЕННЯ СИНДРОМУ ДРЕССЛЕРА ПІСЛЯ ПЕРЕНЕСЕНОГО ІНФАРКТУ МІОКАРДА	
Підлубна А. М.	36
КОМПЛЕКСНА ТЕРАПІЯ ГОНАРТРИТУ У ЖІНОК З ГІПЕРТОНІЧНОЮ ХВОРОБОЮ ТА НАДЛИШКОВОЮ ВАГОЮ	
Пілат І.О., Скрипник І.М.	37
ОСОБЛИВОСТІ ПОРУШЕНЬ ЛІПІДНОГО СПЕКТРУ КРОВІ У ХВОРИХ НА СТЕАТОТИЧНУ ХВОРОБУ ПЕЧІНКИ, АСОЦІЙОВАНУ З МЕТАБОЛІЧНОЮ ДИСФУНКЦІЄЮ	
Рустаян С.Т., Катеренчук І.П., Талаш В.В.	39
ІНДЕКС КОМОРБІДНОСТІ У ПАЦІЄНТІВ НА НИРКОВО-ЗАМІСНІЙ ТЕРАПІЇ	
Цапенко Ю.П.	40
ЧАСТОТА ВИНИКНЕННЯ ПОБІЧНОЇ ОТОТОКСИЧНОЇ ДІЇ ПРОТИТУБЕРКУЛЬОЗНИХ ПРЕПАРАТІВ У ХВОРИХ НА ТУБЕРКУЛЬОЗ ЛЕГЕНЬ	
Чопик А.В., Довгодько В.С.	42
ПАТОЛОГІЯ РОСТУ, ПРОБЛЕМИ ДІАГНОСТИКИ ТА ЛІКУВАННЯ. КЛІНІЧНИЙ ВИПАДОК ПІЗНЬОЇ ДІАГНОСТИКИ ПОЄДНАННЯ ОСТЕОХОНДРОЕПІФІЗАРНОЇ ДИСПЛАЗІЇ 5 З ГІПОПІТУІТАРИЗМОМ	
Шасько З.О.	44
СТАН КРОВОТОКУ У ХВОРИХ НА ЦУКРОВИЙ ДІАБЕТ 2 ТИПУ	
Шаповалова А.С.	45
ЕФЕКТИВНІСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ ПРЕПАРАТУ ЛІПІН-БІОЛІК В КОМПЛЕКСНОМУ ЛІКУВАННІ РЕСТРИКТИВНОЇ ДИХАЛЬНОЇ НЕДОСТАТНОСТІ, ОБУМОВЛЕНОЇ ГОСТРОЮ ПНЕВМОНІЄЮ ТА ПНЕВМОНІЄЮ З ЗАТЯЖНИМ ПЕРЕБІГОМ	

КЛІНІЧНА МЕДИЦИНА № 2 (хірургія, акушерство та гінекологія, урологія, ЛОР хвороби, травматологія, онкологія, офтальмологія)

Бондаренко Р.В., Безшапочний С.Б.	47
ВПЛИВ ЗАСТОСУВАННЯ ПЛАЗМИ, ЗБАГАЧЕНОЇ ТРОМБОЦИТАМИ, У КОМПЛЕКСНІЙ ТЕРАПІЇ ХРОНІЧНОГО АТРОФІЧНОГО РИНИТУ НА АКТИВНІСТЬ ФЕРМЕНТІВ ЦИКЛУ ОКСИДУ АЗОТУ У СЛИЗОВІЙ ОБОЛОНЦІ НОСА	
Годуадзе Г.Н.	48
МЕТОДИКА ЗАКРИТОЇ НЕПРЯМОЇ ІНТРАОПЕРАЦІЙНОЇ РЕПОЗИЦІЇ ПРИ ОСТЕОСИНТЕЗІ СКЛАДНИХ ПЕРЕЛОМІВ П'ЯТКОВОЇ КІСТКИ.	
Завгородній С.М., Дідковський І.В.	50
ВИПАДОК ПЕРФОРАЦІЇ ДИВЕРТИКУЛУ МЕККЕЛЯ РИБ'ЯЧОЮ КІСТКОЮ	
Іванченко А.Ю., Безкоровайна І.М.	51
ІНТРАВІТРИАЛЬНИЙ АНГІОПОЕТИН 2 ЯК ПРЕДИКТОР ЗМІН МІКРОЦИРКУЛЯТОРНОГО РУСЛА МАКУЛИ ПРИ РЕГМАТОГЕННОМУ ВІДШАРУВАННІ СІТКІВКИ	
Безега М.І., Кожушко К.С.	53
ЗНАЧЕННЯ ОЦІНКИ ФУНКЦІЇ СЛУХОВОЇ ТРУБИ ДЛЯ ХІРУРГІЧНОГО ЛІКУВАННЯ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ З АКУБАРОТРАВМОЮ, ЩО СУПРОВОДЖУЄТЬСЯ РОЗРИВОМ БАРАБАННОЇ ПЕРЕТИНКИ	
Литовченко С.О., Пелипенко О.В.	55
АНТРОПОМЕТРИЧНІ ПОКАЗНИКИ ТА ОРТОПЕДИЧНА І СТОМАТОЛОГІЧНА ПАТОЛОГІЯ У ДІТЕЙ	
Мигаль В.М.	56
КОМПЛЕКСНЕ ЗАСТОСУВАННЯ УЛЬТРАЗВУКОВОЇ ДЕНСИТОМЕТРІЇ З МОДЕЛЛЮ FRAХ У ЖІНОК ПОСТМЕНОПАУЗАЛЬНОГО ВІКУ	
Безега М.І., Решетняк І.С.	58
КІСТИ ГРИБКОВОЇ ЕТІОЛОГІЇ, ЯК ОСОБЛИВИЙ ВИД ПОЛІКІСТОЗНИХ ЗМІН СЛИЗОВОЇ ОБОЛОНКИ ПРИНОСОВИХ ПАЗУХ.	
Савченко Р.Б., Максименко О.О., Теницька Є.Д.	60
ЕМПІРИЧНА ТЕРАПІЯ УСКЛАДНЕНИХ ІНФЕКЦІЙ СЕЧОВИХ ШЛЯХІВ В УМОВАХ РОСТУ АНТИБІОТИКОРЕЗИСТЕНТНОСТІ	
Сокол Б.С., Шкатула Ю.В.	61
ПОДУШКА БЕЗПЕКИ – ПОРЯТУНОК ДЛЯ ДОРΟΣЛОГО ТА ЗАГРОЗА ДЛЯ ДИТИНИ	
Чіп Є.Е., Козін О.А.	63
МІНІІНВАЗИВНІ МЕТОДИ ОПЕРАТИВНОГО ЛІКУВАННЯ ПЕРЕЛОМІВ ТАЗУ	
Чумаченко Я.Д., Гарбузова В.Ю.	64
РОЗПОДІЛ АЛЕЛІВ ТА ГЕНОТИПІВ ЗА RS1800247-ПОЛІМОРФІЗМОМ ГЕНА <i>BGLAP</i> СЕРЕД ХВОРИХ НА СВІТЛОКЛІТИННИЙ РАК НИРКИ ЗАЛЕЖНО ВІД МЕТАСТАТИЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПУХЛИНИ	
Шкатула Ю.В., Ткаченко Ю.А., Неглушченко С.О.	65
ОГЛЯД «СВРОПЕЙСЬКОЇ НАСТАНОВИ З ЛІКУВАННЯ ВЕЛИКИХ КРОВОТЕЧ І КОАГУЛОПАТІЙ ВНАСЛІДОК ТРАВМИ: ШОСТЕ ВИДАННЯ»	

ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНА МЕДИЦИНА ТА МОРФОЛОГІЯ

- Алієв Р.Б., Носар В.І., Розова К.В., Портниченко А.Г. 67**
СТРУКТУРНІ ТА МЕТАБОЛІЧНІ ПОРУШЕННЯ ПРИ КОМОРБІДНОМУ
ПЕРЕБІГУ ЗАПАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ В ЛЕГЕНЯХ НА ТЛІ
ІНСУЛІНОРЕЗИСТЕНТНОСТІ ТА ЦУКРОВОГО ДІАБЕТУ 2 ТИПУ
- Балюк О.Є. 68**
ОСОБЛИВОСТІ ХІМІЧНОЇ ДЕПІЛЯЦІЇ В БІЛИХ ЩУРІВ ЯК МОДЕЛЬНОЇ
ПАТОЛОГІЇ
- Данилів О.Д., Шепітько В.І., Стецук Є.В., Борута Н.В. 70**
МОРФОФУНКЦІОНАЛЬНІ ЗМІНИ ТРИЙЧАСТОГО ВУЗЛА ПРИ МОДЕЛЮВАННІ
ГОСТРОГО АСЕПТИЧНОГО ЗАПАЛЕННЯ У ЩУРІВ
- Дубінін Д.С., Шепітько В.І., Дубінін С.І., Стецук Є.В., Борута Н.В. 72**
ОСОБЛИВОСТІ БУДОВИ ВНУТРІШЬОПЕЧІНКОВИХ ЖОВЧОВИВІДНИХ
ПРОТОК У ХИЖИХ ССАВЦІВ
- Максименко О.С. 73**
РЕЗУЛЬТАТИ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОГО МОДЕЛЮВАННЯ АСЕПТИЧНОГО
ПЕРИТОНІТУ У БІЛИХ ЩУРІВ
- Павлова О.О., Лукянова Є.М. 74**
ВПЛИВ МЕЗЕНХІМАЛЬНИХ СТОББУРОВИХ КЛІТИН НА ПОКАЗНИКИ
ПРООКСИДАНТНО-АНТИОКСИДАНТНОГО ГОМЕОСТАЗУ У ЩУРІВ ЗІ
СКОПОЛАМІН-ІНДУКОВАНОЮ ДЕМЕНЦІЄЮ АЛЬЦГЕЙМЕРІВСЬКОГО ТИПУ
- Семака О.В. 75**
ДІЯ НАНОЧАСТИНОК МАГНЕТИТУ НА ГАЗИ КРОВІ, РН ТА ЕЛЕКТРОЛІТИ В
ІНТАКТНИХ ТВАРИН
- Цінкевич Ю. Б., Древаль М. В. 76**
ХАРЧОВІ АСПЕКТИ ВЕГАНСЬКОЇ ДІЄТИ
- Штепа К.В., Шепітько В.І., Стецук Є.В. 78**
МОРФО-СТРУКТУРНА ОРГАНІЗАЦІЯ МАЛИХ СЛИННИХ ЗАЛОЗ ТВЕРДОГО
ПІДНЕБІННЯ ПРИ ВВЕДЕННІ ТРИПТОРЕЛІНУ НА РАННІХ ТЕРМІНАХ
ДОСЛІДЖЕННЯ У ЩУРІВ

ГУМАНІТАРНІ ПРОБЛЕМИ МЕДИЦИНИ ТА ПИТАННЯ ВИКЛАДАННЯ У ВИЩІЙ МЕДИЧНІЙ ШКОЛІ

- Efendiieva S.M., Vardanian A.O., Slipchenko L.B., Prykhodko Ya.M.,
Navyriyieva K.H. 80**
IMPROVING MEDICAL ENGLISH WITH YOUGLISH VIDEO CONTEXT AND
WORDCLOUDS.COM
- Жамардій В.О. 82**
ІСТОРИЧНІ АСПЕКТИ СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТКУ ФІТНЕС-ТЕХНОЛОГІЙ
- Лісецька І.С., Кривенський Т.П. 83**
МІСЦЕ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ В ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ
ВИСОКОКВАЛІФІКОВАНИХ СПЕЦІАЛІСТІВ
- Приліпка К.О. 85**
ОСНОВНІ ПРОБЛЕМИ АДАПТАЦІЇ СТУДЕНТІВ МЕДИКІВ ДО НАВЧАННЯ У
ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ВОЄННОГО ЧАСУ
- Харченко В.В., Вороний Д.Р. 87**
ВПЛИВ НАВЧАННЯ У ВНЗ НА ЗДОРОВИЙ СПОСІБ ЖИТТЯ СТУДЕНТІВ

Нами було встановлено, що з 15 експериментальних тварин тільки в шести випадках кетгутувий імплантат був захоплений великим чепцем (40,0%), в інших дев'яти випадках (60,0%) реактивність на імплантат шляхом його адгезії спостерігалась у серозних утворів ячок, будову яких ми дослідили та встановили, що вони за своєю структурою гомеоморфні великому чепцю, а оскільки вони пов'язані з придатком яєчка, ми їх назвали епідидимальними чепцями. Під час мікроскопічного дослідження вживленого кетгуттового клубочка в тканинну основу великого чи епідидимального чепця в ложі імплантата розвивалася виражена реакція імунної системи, яка характеризувалася скупченням імунокомпетентних клітин, а саме лімфоїдних та фагоцитарних елементів.

Отже, в очеревинній порожнині статевозрілих щурів-самців, на відміну від людини, згідно з нашими даними наявні три чепці: великий чепець, правий та лівий епідидимальні чепці, та всі вони беруть участь в асептичному запаленні очеревинної порожнини, яка полягає у захопленні та відторгненні ксенотрансплантата шляхом активації механізмів клітинного імунітету.

УДК 616.894-053.8-089.843-031:611.013.395]-092.9:612.015.11

Павлова О.О., Лукянова Є.М.

ВПЛИВ МЕЗЕНХІМАЛЬНИХ СТОВБУРОВИХ КЛІТИН НА ПОКАЗНИКИ ПРООКСИДАНТНО-АНТИОКСИДАНТНОГО ГОМЕОСТАЗУ У ЩУРІВ ЗІ СКОПОЛАМІН-ІНДУКОВАНОЮ ДЕМЕНЦІЄЮ АЛЬЦГЕЙМЕРІВСЬКОГО ТИПУ

Харківський національний медичний університет

Актуальність. Серед можливих причин прогресування багатofакторного, нейродегенеративного захворювання центральної нервової системи - хвороби Альцгеймера розглядається і окислювальний стрес. Це пов'язано з тим, що нервові клітини мозку дуже чутливі до енергодефіциту, а у мітохондріях, основних «синтезаторах» АТФ, під час перенесення електронів з дихального ланцюга утворюються активні форми кисню, надмірне утворення яких супроводжується розвитком окислювального стресу, зміною потенціалу, ушкодженням мембран і дисфункцією мітохондрій, вивільненням цитохрому С, активацією проапоптотичних білків. Питання змін прооксидантно-антиоксидантного гомеостазу в різні терміни розвитку і довготривалого перебігу хвороби Альцгеймера, особливо на тлі введення мезенхімальних стовбурових клітин, широко обговорюється та безперечно є актуальним.

Мета роботи. Дослідити особливості динаміки прооксидантно-антиоксидантного гомеостазу у головному мозку щурів з скополамін-індукованою деменцією альцгеймерівського типу на тлі введення мезенхімальних стовбурових клітин

Матеріали та методи. В дослідженні брали участь 32 щура-самця популяції WAG масою 180-250 гр (n=8 в кожній групі) Для відтворення лі деменції альцгеймерівського типу тваринам внутрішньочеревно протягом 14-ти

(гр. SC-14) та 28 днів (гр. SC-28) вводили водний розчин скополаміну бутилброміду в дозі 1 мг/кг. Після 14 днів «періоду регенерації» одноразово, внутрішньовенно вводили мезенхімальні стовбурові клітини у дозі 500 тис. клітин на щура. Групі контролю (n=8) вводили фізіологічний розчин. З експерименту щурів виводили через 14 днів після введення мезенхімальних стовбурових клітин. Активність каталази (КАТ), супероксиддисмутази (СОД) та концентрацію ТБК-активних продуктів в гомогенаті головного мозку визначали спектрофотометричним методом.

Результати. В тканині головного з моменту морфологічно реєстрованого утворення амілоїду, в порівнянні з контролем, було зафіксовано зниження активності СОД і КАТ при підвищенні концентрації ТБК-активних речовин. Після введення стовбурових клітин (SC-14-MSC) концентрація ТБК-активних речовин в гомогенаті головного мозку щурів не мала статистично значимих відмінностей від даних групи контролю але була нижчою, ніж в гр. SC-14. У той же час в гр. SC-14-MSC відзначалось підвищення активності КАТ в співставленні з таким у гр. SC-14, але вона не досягла рівня контролю, на відміну від СОД активність якої не відрізнялась від контролю. В гр. SC-28 концентрація ТБК-активних речовин практично вдвічі підвищувалась в порівнянні з групою контролю і гр. SC-14 та одночасно відзначалось неухильне зниження активності КАТ та СОД у тканині головного мозку. Введення стовбурових клітин значно покращувало ситуацію, рівні ТБК-активних речовин суттєво знижувались, а активність СОД і КАТ майже досягли контрольних значень.

Висновки. У щурів з скополамін - індукованою деменцією альцгеймерівського типу має місце дисбаланс прооксидантно-антиоксидантного гомеостазу, що ймовірно і підтримує окислювальний стрес, який посилюється в залежності від тривалості введення скополаміну бутилброміду. Використання стовбурових клітин виявилось ефективним, особливо після тривалого ушкодження головного мозку щурів, так як сприяло підвищенню активності ферментів антиоксидантної системи КАТ і СОД, і суттєвому зниженню рівня ТБК-активних речовин, що є позитивною тенденцією для відновлення прооксидантно-антиоксидантного гомеостазу.

УДК 615.15:611.018.1:612.08

Семака О.В.

ДІЯ НАНОЧАСТИНОК МАГНЕТИТУ НА ГАЗИ КРОВІ, РН ТА ЕЛЕКТРОЛІТИ В ІНТАКТНИХ ТВАРИН

Полтавський державний медичний університет

Встановлено, що при гострій крововтраті наночастинки магнетиту (НЧМ), функціоналізовані натрію хлоридом (NaCl), полівінілпіролідом (ПВП) та (або) етилметилгідроксипіридину сукцинатом (ЕМГПС), здатні коригувати показники критичного стану. Щоб точніше визначити їх лікувальну ефективність, необхідно порівняти ефекти цих НЧМ за експериментальної патології та в інтактних тварин. Мета роботи – вивчити вплив НЧМ, покритих NaCl, та їх аналогів додатково функціоналізованих ПВП та ЕМГПС на газів, рН та

електроліти крові інтактних білих щурів. Розчини НЧМ вводили тваринам інтраперітонеально в дозі 1,35 мг Fe/kg і через 3 год в крові з лівого шлуночка серця визначали зазначені показники. Контролем слугували щури, яким вводили 0,9 % розчин NaCl. Показано, що гази крові не змінювалися при введенні НЧМ у порівнянні з контролем. рН крові коливався в межах довірчих інтервалів норми як у контрольній, так і в експериментальних групах за винятком підвищення цього показника при введенні НЧМ-NaCl-ЕМГПС. У щурів із застосуванням НЧМ-NaCl-ЕМГПС-ПВП мало місце зниження вмісту натрію в крові. В інших групах вміст натрію не відрізнявся від контролю. Вміст калію та бікарбонату в усіх групах знаходився в межах умовної норми. Зниження концентрації кальцію супроводжувало лише введення НЧМ-NaCl-ЕМГПС. Отже, при введенні інтактним тваринам функціоналізовані НЧМ вони через 3 год не погіршували показники газів крові та рН, але знижували вміст натрію та кальцію крові за наявності в покритті ЕМГПС. Порівняння одержаних результатів з ефектами цих же НЧМ при гострій крововтраті свідчить, що їх дія на показники критичного стану чіткіше виявляється за умов порушеного гомеостазу.

УДК: 613.261

Цінкевич Ю. Б., Древаль М. В.

ХАРЧОВІ АСПЕКТИ ВЕГАНСЬКОЇ ДІЄТИ

Харківський національний медичний університет

Актуальність проблеми: низька обізнаність громадян з харчовими аспектами веганської дієти.

Наукова новизна роботи: узагальнено та досліджено корисні і шкідливі аспекти веганської дієти.

Мета: з'ясувати харчові аспекти веганської дієти.

Методи та результати дослідження: було проведено опитування у Google формі, яку пройшли 50 осіб і комплексний пошук англійською мовою в PubMed.

Основну частину опитаних складають особи 19 – 22 років. Серед осіб 12% не знають, що таке веганство, проте 88% - ознайомлені. Вегани не їдять жодних продуктів тваринного походження, включаючи мед.[8] Веганське суспільство визначає це як «спосіб життя, який намагається виключити, наскільки це можливо і практично, усі форми експлуатації та жорстокого поводження з тваринами для отримання їжі, одягу чи будь-яких інших цілей».[8] Проте, ці фактори можуть змінюватися в залежності від виду діяльності людини, включаючи релігію та власні переконання, добробут тварин, навколишнє середовище, здоров'я.[8]

20% опитувачів вважають, що дана дієта виключає смачні продукти, 6% - калорійні, 56% - продукти тваринного походження, 40% - продукти рослинного походження, 4% - ті, що не подобаються, 54% - м'ясні продукти. Серед опитаних всього лише 4% - вегани, 96% - всеїдні. Веганська дієта, як правило, багата вуглеводами, омега-6 жирними кислотами, харчовими волокнами, каротиноїдами, фолієвою кислотою, вітаміном С, поліфеноли, вітаміном Е